

Aula VŠB-TU Ostrava, CZ – stavba nových třímanuálových varhan

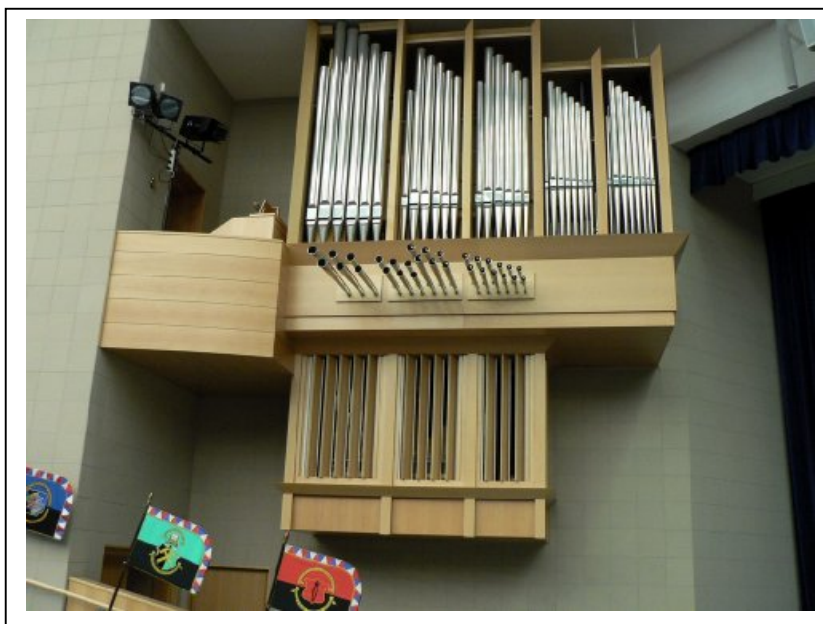
Varhanářská firma Robert Ponča Varhany (<http://www.ponca-organs.com>) uskutečnila stavbu nového třímanuálového nástroje s pedálem pro Vysokou školu báňskou - Technickou univerzitu Ostrava do nově vybudovaného komplexu auly na ulici 17. listopadu v Ostravě-Porubě.

Moderní zvuková i architektonická koncepce nástroje s elektrickou trakturou (více fotodokumentace na odkazu http://www.ponca-organs.com/varhany/ostrava_aula/foto.htm) zahrnuje využití řady pomocných zařízení pro ovládání varhan (volitelné kombinace v počtu 3999, pevné kombinace, spojková zařízení, žaluzie, crescendo).

Unikátnost nástroje spočívá v netradičně řešeném umístění varhan, které jsou zavěšeny na strop a boční stěnu sálu prostřednictvím systému ocelových táhel a nosníků. Hrací stůl je instalován na přilehlém balkoně. Dispozice varhan je mimo jiné obohacena horizontální jazykovou řadou rejstříku Trompete, která umocňuje celkový vzhled prospektu. Spojkový manuál v budoucnu umožní další rozšíření dispozice, které je plánováno jako dálkový stroj na protilehlé stěně sálu.

Varhany jsou využívány při slavnostních příležitostech univerzity, při koncertech, zkouškách filharmonie.

Technické příslušenství sálu (s kapacitou 460 osob) tvoří nahrávací a překladatelské studio, sekce pro novináře, jeviště vybavené nejmodernější audiovizuální a divadelní technologií (<http://www.fast.vsb.cz/oblasti/o-fakulte/historie-vize-soucasnost/fotogalerie/nova-aula-vsbtuo>).

Následuje technický popis nástroje:

Hlavní charakteristika varhan III / 22 :

- 1/ el. tónová a rejstříková traktura varhan
- 2/ zásuvkové vzdušnice varhan, unitová vzdušnice
- 3/ tři manuály a pedál, 22 rejstříků

Rejstříková dispozice varhan :

II. manual – hlavní stroj-Hauptwerk, C – g3

- Principal 8′
- Rohrflöte 8′
- Gemshorn 8′
- Octav 4′
- Flöte 4′
- Superoctav 2′
- Quint 2 2/3′
- Mixtur 4x 1 1/3′
- Trompete 8′

I. manual – spojkový, C – g3

SW + HW

III. manual – pozitiv v žaluzii-Schwellwerk, C – g3

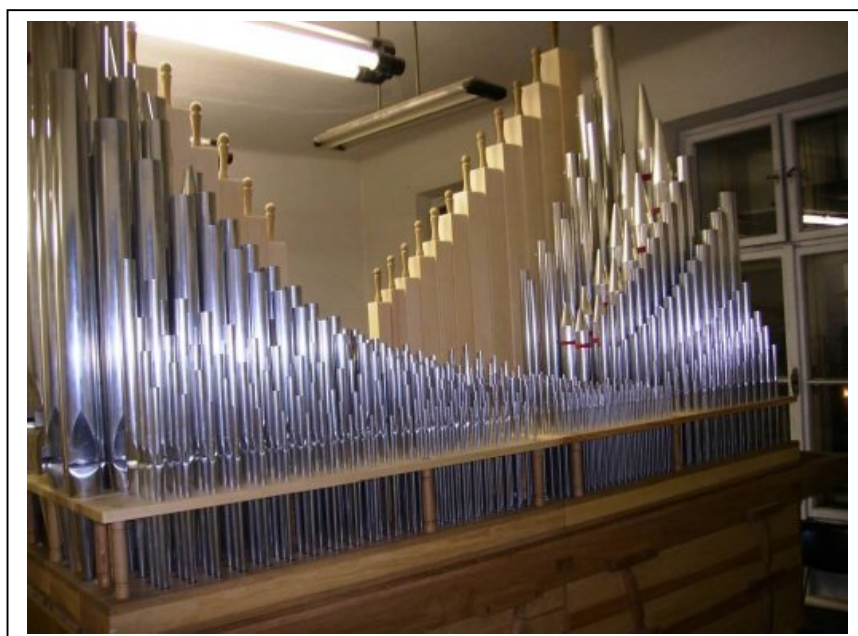
- Gedeckt 8′
- Principal 4′
- Kopflöte 4′
- Waldflöte 2′
- Sesquialtera 2 2/3′ + 1 3/5′
- Akuta 3x 1′

Pedal – z II.man., C – fl

- Subbass 16′
- Flötbass 8′
- Octavbass 8′
- Choralbass 4′
- Mixtur 5x 2′
- Fagott 16′
- Trompetbass 8′

Spojky

- I / P 8′
- II / P 8′
- III / P 8′
- III / I 8′

II / I 8'
III / II 8'
III / P 4'

Pomocná zařízení

PL 1, PL 2, T

Setzer SK 200, 3999 kombinací

SQ + SQ-

Žaluzie

Crescendo

Vypínač jazyků

Prospektové (přední) kovové píšťaly vyrobeny z varhanářské slitiny 75% Sn, 25% Pb.

Vnitřní kovové píšťaly z varhanářské slitiny 50% Sn, 50% Pb.

Dřevěné píšťaly v kombinaci dub - smrk.

Průběhy mensur proměnné. Tlak vzduchu na měchu 650 Pa, ladění

a' = 440Hz při 20 stupních Celsia.

Návrh a provedení varhan - varhanářská firma Robert Ponča Varhany

<http://www.ponca-organs.com>

Vzdušnice nástroje

Dvě vzdušnice zásuvkové, jedna vzdušnice unitová.

Na zásuvkových vzdušnicích disponovány rejstříky dle uvedené rejstříkové dispozice. Jedna zásuvková vzdušnice pro II. manuál, jedna unitová vzdušnice pro II. manuál v basové části z níž jsou realizovány pedálové polohy, jedna zásuvková vzdušnice pro III. manuál.

Rejstříkové zásuvky provedeny z masivního dřeva, těsněny těsníci kroužky. Zásuvky ovládané rejstříkovou trakturou – na hracím stole osazeny rejstříkové sklopy. Vzdušnice zhotoveny z masivního dřeva podle tradičního řešení zásuvkových vzdušnic. Vzdušnice jsou sestaveny z obvodového rámu, korpusu, ventilové komory, membránových regulátorů, elektromagnetů, ventilů, rozvodů vzduchu k zásuvkám, ze zásuvek, z těsnění, z píšťalnic atd. Jednotlivé ventily těsněny přírodní úsní. Zásuvky těsněny těsníci kroužky. Vzdušnice propojeny vzduchovody ze zásobníkového měchu.

Hrací stůl varhan

3 manuály s pedálem, hrací stůl vybaven klasickou soustavou moderních systémů ovládání varhan.

Hrací stůl umístěný na upravené balkonové konstrukci.

Zapínání registrů a spojek na hracím stole klasickými rejstříkovými sklopkami.

Pedálová klaviatura

V dřevěném provedení, náklížky z DB.

Pomocná zařízení

- PL 1, PL 2, T, O

pevné kombinace rejstříků realizovány tlačítkovými spínači

- Setzer Heuss 98, 3999 kombinací

paměťový systém pro tvorbu variant rejstříkových kombinací

SQ + SQ-

sekvenční zařízení „vpřed, vzad“ pro krokový posun setzerového systému

- Žaluzie

- Crescendo

- vypínač jazyků

- vypínač crescenda

Hrací stůl vybaven notovým pultem, osvětlením manuálů i pedálu, spínačem varhanního ventilátoru, výškově nastavitelnou varhanní lavicí.

Traktura varhan

Traktura tónová i rejstříková v provedení elektrickém.

Vzduchové hospodářství

1/ Vhánění vzduchu do zásobníkového měchu tichým varhanním ventilátorem.

2/ Měch se zpětnými ventily. Korpus tvořen masivními spárovými deskami, plovák z masivu, veden čtyřmi polohovacími nůžkami, okožení měchu přírodní úsní, regulační záklopka.

3/ Vzduchovody ze dřeva a varhanářských AL vzduchovodů.

4/ Tlak vzduchu 650 Pa.

Nosná konstrukce varhan

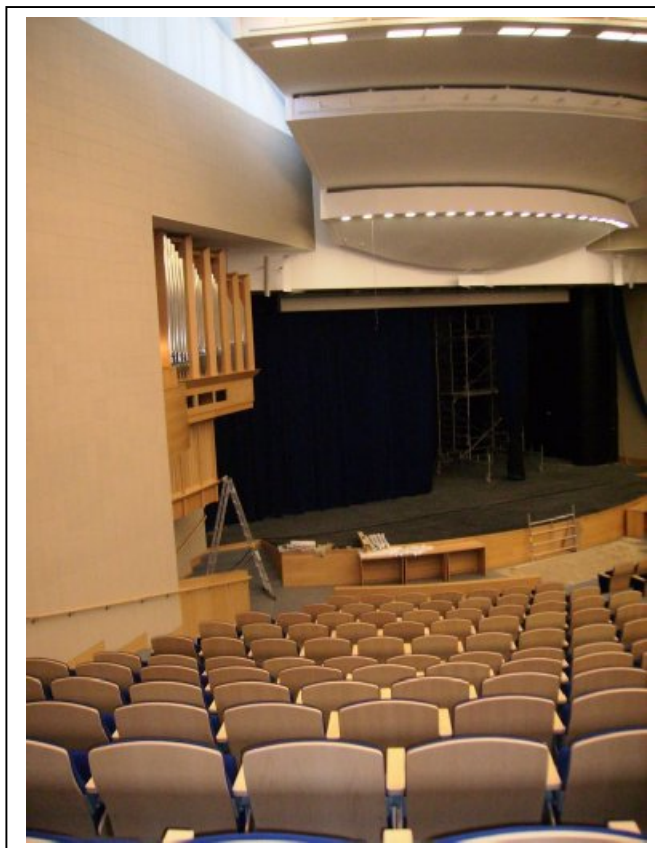
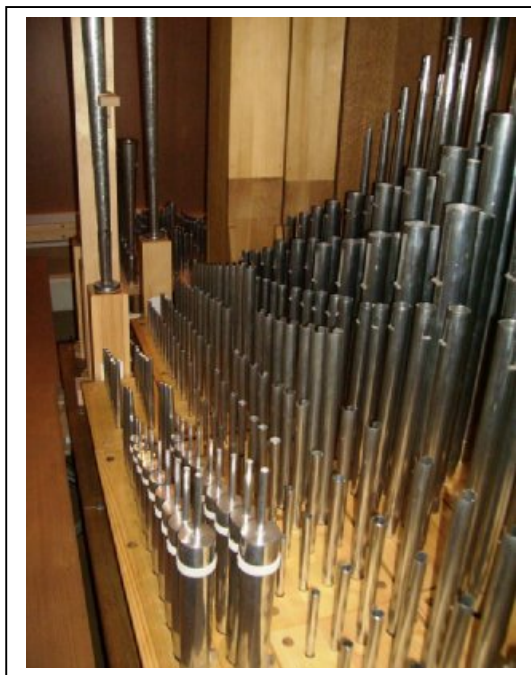
Nosná konstrukce varhan stavěna na krakorcovitě vyložené válcované nosníky (uzavřený profil 160 x 80 x 8 mm) zapravené do ŽB stěny. Část nosníků zavěšena. Na válcované nosníky uloženy vzdušnice s rámy, od nich byla sestavována nosná konstrukce varhanní skříně.

Varhanní skříň, prospekt

Varhanní skříň vyrobena z laťovaných desek dýhovaných přírodním bukem, dále z masivního buku – povrchová úprava lakováním.

V prospektu varhan (čelní pohled na nástroj) píšťalová pole zaplněna kovovými píšťalami (75% Sn). Prospekt doplňuje horizontálně orientovaná jazyková rejstříková řada Trompetty, ozvučny z varhanářské slitiny 75% Sn.

Ve spodní části skříňe viditelná žaluziová křídla.

Popis obrázků vložených do článku:

zahájení montáže varhan

– na ocelové nosníky a speciální závěsovou konstrukci byly osazeny vzdušnice a montována varhanní skříň

prospekt varhan

třímanuálový hrací stůl umístěný vedle zavěšených varhan na balkonové konstrukci

vzdušnice žaluziového stroje s píšťalami na dílně

rozpracovaná vzdušnice žaluziového stroje

vzdušnice hlavního manuálu

situování varhan v aule VŠB-TU